

רשות ניירות ערך
ISRAEL SECURITIES AUTHORITY

מחלקת תאגידיים www.isa.gov.il

החלטת אכיפה חשבונאית 09-2

אפריל 2009

נושא ההחלטה:

הטיפול החשבונאי בתשלומי שכר המשולמים על ידי בעל השליטה בעבור שירותים הניתנים לחברה.

תאריך ההחלטה:

פברואר, 2009.

סוג ותאריך הדיווח:

דוחות כספיים ביניים ליום 30 בספטמבר 2008 ודוחות כספיים שנתיים ליום 31 בדצמבר 2007 אשר נכללו לראשונה במסגרת תשקיף הנפקה ראשונה לציבור.

תיאור הטיפול החשבונאי שיושם:

חברה א' (להלן: "החברה") נשלטת על ידי חברה ב' (להלן: "בעלת השליטה"). בעלת השליטה בחברה התקשרה בהסכם עם צד ג', שאינו קשור לחברה או לבעלת השליטה, לפיו יכהן כיו"ר הדירקטוריון של החברה, וזאת בתמורה לשכר שישולם לו על ידי בעלת השליטה (להלן: "הסכם הניהול", "יו"ר הדירקטוריון" ו-"תשלומי השכר" בהתאמה).

החברה לא הכירה בהוצאה כלשהי בדוחותיה הכספיים בגין השירותים שקיבלה, ולא נתנה כל ביטוי להסכם הניהול, למעט מתן גילוי בביאורים במסגרת הגילוי הנדרש לפי תקן חשבונאות בינלאומי 24 (להלן: "IAS 24"). החברה נקטה בטיפול החשבונאי כאמור, היות ולטענתה מדובר בעסקה בין החברה לבעל שליטה בה. לטענת החברה בעסקאות כאלה, בדרך כלל קיים קושי למדידת השווי ההוגן של העסקה, ומשכך יש לרשמה בספרי החברה על פי סכום התשלום ששולם בפועל על ידי החברה. היות והסכם הניהול נחתם ישירות בין בעלת השליטה ויו"ר הדירקטוריון ובהתאם להסכם לא מחוייבת החברה לשלם את שכרו של יו"ר הדירקטוריון או לתת לבעלת השליטה תמורה כלשהי בעבור השירותים, על החברה ליתן גילוי בלבד בגין ההסכם הניהול ולא להכיר בהוצאה בדוחותיה הכספיים.

החלטת סגל הרשות:

לעמדת סגל הרשות, על החברה לשקף בדוחותיה הכספיים את שוויים ההוגן של השירותים שניתנו על ידי יו"ר הדירקטוריון לחברה, בדרך של הכרה בהוצאה בדוח רווח והפסד כנגד זקיפה ישירות להון העצמי.

בסיס להחלטה:

סעיפים 7-12 לתקן חשבונאות בינלאומי 8 (להלן: "IAS 8") קובעים את המדרג לפיו קובעת הנהלת החברה את המדיניות החשבונאית שתיושם בדוחותיה הכספיים. בהתאם למדרג זה, נקבע כי "בהעדר תקן דיווח כספי בינלאומי, החל ספציפית על העסקה, ארוע או מצב אחרים, על ההנהלה להפעיל את שיקול דעתה בפיתוח וישום מדיניות חשבונאית, שיישומה יביא למידע אשר:

(א) רלוונטי לצורכי קבלת החלטות כלכליות של המשתמשים; וכן

(ב) מהימן, בכך שהדוחות הכספיים:

- (i) מציגים נאמנה את המצב הכספי, תוצאות הפעולות ותזרימי המזומנים של הישות;
- (ii) משקפים את המהות הכלכלית של עסקאות, אירועים ומצבים אחרים, ולא את צורתם המשפטית גרידא;
- (iii) "...

"בהפעלת שיקול הדעת, ..., ההנהלה תתחשב ותשקול את השימויות של המקורות הבאים, לפי סדר יורד:

- (i) הדרישות וההנחיות בתקני דיווח כספי בינלאומיים, הדנים בנושאים דומים וקשורים; וכן
- (ii) ההגדרות, הקריטריונים להכרה ועקרונות המדידה של נכסים, התחייבויות, הכנסה והוצאות שנקבעו במסגרת המושגית.

פרשנות מספר 11 של הוועדה לפרשנויות של דיווח כספי בינלאומי ("IFRIC 11") מתייחסת, בין היתר, להסדרי תשלום מבוסס מניות שבהם חברה אם מעניקה מכשירים הוניים של החברה האם לעובדים של חברה בת שלה כתמורה עבור שירותים המוענקים לחברה הבת. מדובר בנושא שהינו דומה וקשור לעסקה נשוא הסכם הניהול.

בהתאם ל-IFRIC 11 נקבע כי הטיפול החשבונאי בספרי החברה הבת בגין עסקאות כאמור, יהיה הכרה בהוצאות שכר בגין השירותים שהתקבלו אצל החברה הבת ביחד עם גידול מקביל בהון העצמי, המשקף תרומה הונית של החברה האם לחברת הבת שלה.

במסגרת המושגית להכנת דוחות כספיים ולהצגתם (להלן: "המסגרת המושגית") מפורטים, בין היתר, המאפיינים איכותיים של דוחות כספיים, ובכללם נקבע כי:

"על מנת שמידע ייצג נאמנה את העסקאות והאירועים האחרים שאותם הוא מתיימר לייצג, יש לטפל בהם ולהציגם בהתאמה למהותם ולמציאות הכלכלית, ולא בהתאם לצורתם המשפטית

גרידא. מהותם של עסקאות או אירועים אחרים לא תמיד עולה בקנה אחד עם המשתמע לכאורה מצורתם המשפטית או מצורתם הנחזית".

העסקה האמורה דומה במהותה למצב בו החברה היא זו שנושאת בעלות שכרו של יו"ר הדירקטוריון ובמקביל מקבלת החזר מבעלת השליטה בה בגין תשלומים אלה. לאור האמור, לא יהיה זה סביר לטפל בכל אחת מעסקאות אלה באופן שונה, ולשקף בדוחות הכספיים מצג שונה, על אף שהמהות הכלכלית זהה.

לבסוף, סגל הרשות לא קיבל את טענתה של החברה כי קיים קושי כלשהו בקביעת השווי ההוגן של השירותים שהתקבלו. שכרו של יו"ר הדירקטוריון נקבע במשא ומתן בין בעלת השליטה לבין יו"ר הדירקטוריון, שהינם קונה מרצון לבין מוכר מרצון, הפועלים בצורה מושכלת ואשר לא קיימים ביניהם כל יחסים מיוחדים. משכך, חזקה כי שכר זה משקף את השווי ההוגן של השירותים הניתנים לחברה על פי ההסכם. החברה לא הצליחה להרים נטל ההוכחה לסתירת חזקה זו.

תיאור התיקון

החברה תיאמה את דוחותיה הכספיים ליום 30 בספטמבר 2008 וליום 31 בדצמבר 2007 בדרך של הצגה מחדש, על מנת לשקף בהם למפרע את הטיפול החשבונאי הנאות בהסכם הניהול. בהתאם לכך זקפה החברה את הוצאות השכר בגין שירותי הניהול לדוח רווח והפסד, וזאת כנגד גידול מקביל בהון העצמי.